

Na temelju odredbe članka 69.a stavka 3. a u svezi članka 69. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Narodne novine“, 49/99, 63/00, 103/03, 177/04 i 71/07), Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga donijela je na sjednici održanoj 13. prosinca 2007.

PRAVILNIK

O DODATNIM KRITERIJIMA ULAGANJA I INVESTICIJSKIM OGRANIČENJIMA MIROVINSKIH FONDOVA

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju dodatna ograničenja ulaganja imovine mirovinskih fondova koja su propisana Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 2.

(1) Dugoročni dužnički vrijednosni papiri izdani od strane Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i dioničkih društava registriranih u Republici Hrvatskoj moraju biti uvršteni u službenu kotaciju na burzi u Republici Hrvatskoj odnosno na uređenim javnim tržištima u državama Europske unije ili OECD-a.

(2) U vrijednosne papire jednog ili više izdavatelja koji su međusobno povezane osobe, mirovinski fond može uložiti najviše do 5 % imovine fonda, osim ako to ovim Pravilnikom nije drugačije određeno.

(3) Ograničenje iz stavka 2. ovog članka, ne odnosi se na dugoročne i kratkoročne vrijednosne papire izdane od strane Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj i Hrvatske narodne banke, država članica Europske unije i njihovih središnjih banaka, osim ako to ovim Pravilnikom nije drugačije određeno.

(4) Mirovinski fond ne smije biti vlasnikom više od 10% pojedinog roda vrijednosnih papira jednog te istog izdavatelja i s njime povezanih osoba, izuzev dužničkih vrijednosnih papira koji su izdani od strane Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj.

Članak 3.

(1) U vrijednosne papire izdane od strane dioničkih društava uvrštenih u službenu kotaciju na burzi u Republici Hrvatskoj dozvoljeno je uložiti najviše do 30% imovine mirovinskog fonda.

(2) Ukoliko je više od 3% imovine obveznog mirovinskog fonda uloženo u takve vrijednosne papire jednog te istog izdavatelja, ukupna vrijednost takvih ulaganja ne smije prelaziti 15 % imovine obveznog mirovinskog fonda.

(3) Iznimno od prethodnog stavka, dozvoljeno je uložiti do 10% imovine mirovinskog fonda u takve vrijednosne papire jednog te istog izdavatelja ako ukupna vrijednost takvih ulaganja ne prelazi 15% imovine mirovinskog fonda, pod uvjetom da ostala ulaganja iz ove kategorije ne smiju prelaziti više od 3% imovine mirovinskog fonda.

Članak 4.

(1) U vrijednosne papire izdane od strane dioničkih društava uvrštenih u ostale kotacije, a izvan službene kotacije na burzi u Republici Hrvatskoj, dozvoljeno je ulagati:

- u dionice koje u trenutku stjecanja imaju tržišnu kapitalizaciju veću od 750 milijuna kuna. Ukoliko se zbog promjene tržišnih cijena vrijednost tržišne kapitalizacije dionice spusti ispod vrijednosti od 650 milijuna kuna primijeniti će se odredbe članka 73. Zakona počevši od datuma nastanka promjene.
- u dionice koje u slobodnoj prodaji imaju manje od 20% izdanja ako je tržišna kapitalizacija dionica u slobodnoj prodaji veća od 200 milijuna kuna.

(2) U navedene vrijednosne papire dozvoljeno je uložiti najviše do 15% imovine obveznog mirovinskog fonda ili najviše do 30% imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(3) Ukoliko je ulaganje u vrijednosne papire iz stavka 1. ovog članka jednog te istog izdavatelja veće od 1% do najviše 2% imovine obveznog mirovinskog fonda, njihova ukupna vrijednost ne smije prelaziti 10 % imovine obveznog mirovinskog fonda.

(4) Ukoliko je ulaganje u takve vrijednosne papire jednog te istog izdavatelja veće od 1% do najviše 2% imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda, njihova ukupna vrijednost ne smije prelaziti 15 % imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda.

Članak 5.

(1) Imovina mirovinskog fonda može se ulagati u vrijednosne papire inozemnih izdavatelja koji su izdani od strane država i nedržavnih subjekata članica Europske unije ili OECD-a, s time da ta država ima dugoročni kreditni rejting za dug izdan u stranoj valuti najmanje jednak rejtingu koji ima Republika Hrvatska prema agencijama Standard & Poor's ili Moody's.

(2) U vrijednosne papire inozemnih izdavatelja iz onih država koji imaju rejting niži od onog koji ima Republika Hrvatska, dozvoljeno je isključivo posredno uložiti preko izdavatelja iz Republike Hrvatske, država članica Europske unije i OECD-a najviše do 5% imovine fonda, ali ne više od 1% imovine fonda u pojedinačna ulaganja.

Članak 6.

(1) Kratkoročni bankovni depoziti mogu se oročavati u bankama registriranim u Republici Hrvatskoj, državama članicama Europske unije ili OECD-a najduže do 12 mjeseci. Depoziti kod jedne ili više međusobno povezanih banaka ne smiju prelaziti više od 2,5% imovine mirovinskog fonda.

(2) Dozvoljenim ulaganjem imovine mirovinskog fonda smatra se i ulaganje u certifikate o depozitu inozemnih izdavača – banaka sa sjedištem u Europskoj Uniji.

(3) Ulaganje u certifikate o depozitu ne smije prelaziti ukupno 10% vrijednosti imovine mirovinskog fonda odnosno kod jedne banke ne smije prelaziti više od 2,5% imovine mirovinskog fonda. Izloženosti prema pojedinačnim izdavateljima preko certifikata o depozitu zbrajaju se u ukupnu izloženost.

Članak 7.

(1) Društvo za upravljanje u ime mirovinskog fonda može sklapati repo ugovore koji se odnose na ugovore o prodaji i ponovnoj kupnji kao i na ugovore o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnih papira. Dospijeće repo ugovora ne smije biti duže od dvanaest (12) mjeseci.

(2) U repo ugovorima kao kolateral se mogu koristiti dionice, korporativni dužnički vrijednosni papiri i dužnički vrijednosni papiri kojima je izdavatelj Republika Hrvatska, Hrvatska narodna banka ili neka od zemalja članica Europske unije, OECD-a i/ili središnjih banka istih, a kojima se trguje na uređenim tržištima.

(3) Repo ugovori u obliku prodaje i ponovne kupnje ne smiju prelaziti 5% vrijednosti imovine mirovinskog fonda. Udio ulaganja u repo ugovore u imovini mirovinskog fonda određuje se temeljem ugovorene novčane vrijednosti vrijednosnih papira prilikom njihove ponovne kupnje.

Članak 8.

(1) Tržišna kapitalizacija dionica izdanih od strane dioničkih društava registriranih u državama članicama Europske unije ili OECD-a ne smije biti manja od 300 milijuna eura.

(2) Dionice iz stavka 1. ovoga članka moraju imati barem jedan rod dionica izdan uz javnu ponudu i prvi put uvršten na uređeno tržište godinu dana prije datuma kupnje.

(3) Ukoliko se vrijednosni papir stječe putem inicijalne javne ponude i/ili sekundarnim javnim ponudama barem jedan agent/pokrovitelj izdanja novo izdanog vrijednosnog papira mora biti financijska institucija s rejtingom najmanje A prema agenciji Standard & Poor's ili A2 prema agenciji Moody's.

(4) Mirovinsko društvo smije u ime mirovinskog fonda u inicijalnim javnim ponudama upisivati vrijednosne papire koji zadovoljavaju kriterije i ograničenja propisana Zakonom i ovim Pravilnikom i za koje je odobren prospekt, a u kojem je jasno izražena namjera podnošenja zahtjeva za uvrštenje na burzi u Republici Hrvatskoj ili u nekoj od država članica Europske unije ili OECD-a.

(5) Mirovinsko društvo smije u ime mirovinskog fonda u sekundarnim javnim ponudama upisivati vrijednosne papire koji zadovoljavaju kriterije i ograničenja propisana Zakonom i ovim Pravilnikom i za koje je odobren prospekt, a u kojem je

jasno izražena namjera podnošenja zahtjeva za uvrštenje na burzi u Republici Hrvatskoj ili u nekoj od država članica Europske unije ili OECD-a.

Članak 9.

U udjele otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom koji su osnovani na temelju odobrenja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) a kojima upravlja jedno te isto društvo za upravljanje, moguće je uložiti do najviše 5% imovine mirovinskog fonda s tim da neto imovina pojedinog investicijskog fonda ne smije biti manja od 100 milijuna kuna, a udio u fondu ne smije prijeći 20% udjela pojedinog investicijskog fonda.

Članak 10.

(1) Nije dozvoljeno ulaganje imovine mirovinskog fonda u udjele domaćih otvorenih investicijskih fondova s privatnom ponudom.

(2) U udjele domaćih otvorenih investicijskih fondova rizičnog kapitala s privatnom ponudom kojima upravlja jedno te isto društvo za upravljanje, moguće je uložiti do najviše 1% imovine obveznog mirovinskog fonda.

(3) U udjele domaćih otvorenih investicijskih fondova rizičnog kapitala s privatnom ponudom kojima upravlja jedno te isto društvo za upravljanje, moguće je uložiti do najviše 2% imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda.

Članak 11.

(1) U dionice zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i dionice zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine koji su osnovani na temelju odobrenja Agencije, a kojima upravlja jedno te isto društvo za upravljanje i uvršteni su u kotaciju burze za zatvorene investicijske fondove, moguće je uložiti do najviše 5% imovine mirovinskog fonda s tim da neto imovina pojedinog investicijskog fonda ne smije biti manja od 100 milijuna kuna.

(2) Imovina uložena u dionice zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom za ulaganje u nekretnine ne smije prijeći 2% imovine obveznog mirovinskog fonda odnosno 3% imovine dobrovoljnog mirovinskog fonda.

(3) Za imovinu uloženu u dionice zatvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom primjenjuju se ograničenja kao iz članka 3 stavka 2. ovoga Pravilnika.

Članak 12.

(1) Dionice stranih zatvorenih investicijskih fondova i udjeli stranih otvorenih investicijskih fondova iz država članica Europske unije i OECD-a, moraju zadovoljiti sljedeće kriterije:

1. neto imovina investicijskog fonda ne smije biti manja od 100 milijuna eura,
2. predviđena investicijska politika fonda koja dozvoljava sklapanje opcijskih i terminskih poslova isključivo radi zaštite imovine i obveza investicijskog fonda,
3. investicijski fondovi ne smiju biti registrirani u izvanteritorijalnim jedinicama (engl. *off-shore zone*).

Članak 13.

- (1) Najviše 2% imovine obveznog mirovinskog fonda može biti uloženo u vrijednosne papire jednog dioničkog društva registriranog u Republici Hrvatskoj koji su uvršteni samo u službenu kotaciju na burzi u nekoj od država članica Europske unije ili OECD-a, a dioničko društvo nema vrijednosnih papira uvrštenih na burzi u Republici Hrvatskoj.
- (2) Dugoročne obveznice i drugi dugoročni dužnički vrijednosni papiri izdani od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i dioničkih društava registriranih u Republici Hrvatskoj ne smiju imati vrijednost izdanja manju od 40 milijuna kuna.
- (3) Dugoročne obveznice ili drugi dugoročni dužnički vrijednosni papiri izdani od strane drugih država te oni izdani od strane inozemnih nedržavnih subjekata moraju imati vrijednost izdanja vrijednosnog papira ne manju od iznosa 100 milijuna eura.
- (4) Dozvoljava se ulaganje imovine mirovinskog fonda u potvrde o deponiranim dionicama dioničkih društava (tzv. GDR-ovi) registriranih u Republici Hrvatskoj kojima se trguje na burzama u državama Europske unije ili OECD-a, ukoliko su dionice tog dioničkog društva uvrštene na burzi u Republici Hrvatskoj. Ukupna izloženost mirovinskog fonda dionicama dioničkog društva računa se zbrajanjem tržišnih vrijednosti dionica uvrštenih na burzi u Republici Hrvatskoj i tržišnih vrijednosti potvrda o deponiranim dionicama na inozemnim burzama.
- (5) Dozvoljava se ulaganje imovine mirovinskog fonda, i to najviše do 5% imovine, u program izdanja komercijalnih zapisa izdanih od strane dioničkih društava registriranih u Republici Hrvatskoj, s tim da navedeni komercijalni zapisi moraju imati vrijednost programa izdanja komercijalnog zapisa ne manju od 40 milijuna kuna.
- (6) Dozvoljava se ulaganje imovine mirovinskog fonda, i to najviše do 5% imovine, u program izdanja komercijalnih zapisa izdanih od strane dioničkih društava registriranih u državama Europske unije ili OECD-a, s tim da navedeni komercijalni zapisi moraju imati vrijednost programa izdanja komercijalnog zapisa ne manju od 100 milijuna eura.
- (7) Najviše 5% imovine mirovinskog fonda, a najviše do 50% svakog pojedinog ulaganja dozvoljeno je posuditi (engl. *securities lending*) trećim osobama. Imovina mirovinskog fonda može se posuđivati isključivo temeljem pisanog ugovora ili u sklopu organiziranih sustava za posudbu vrijednosnih papira koji djeluju u sklopu sustava za prijeboj i namiru. Posuđivanje je dozvoljeno samo na isključivu korist mirovinskog fonda radi povećanja prinosa mirovinskog fonda, bez neprimjerenog povećanja rizika. U tom smislu, posuđeni vrijednosni papiri moraju biti primjereno osigurani kolateralom. Ugovori o pozajmljivanju moraju sadržavati odredbu kojom se omogućava povlačenje pozajmljenih vrijednosnih papira u roku od pet radnih dana.

Članak 14.

(1) Terminskim ugovorima u smislu Zakona smatraju se isključivo:

1. *futures* ugovori, uvršteni na nekoj od dozvoljenih terminskih burzi;
2. opcijski ugovori, uvršteni na nekoj od dozvoljenih terminskih burzi;
3. *devizni forward* i *swap* ugovori; i
4. strukturirani dužnički vrijednosni papiri.

(2) Terminske ugovore mirovinsko društvo smije sklapati samo radi zaštite portfelja mirovinskog fonda od promjene cijena (volatilnosti) na tržištu. Mirovinsko društvo ne smije sklapati terminske ugovore zbog špekulacija. Terminski ugovori se moraju odnositi na dozvoljenu imovinu mirovinskog fonda i ne smiju stvoriti izloženost prema ulaganjima (na spot tržištu), koja su u suprotnosti s ograničenjima ulaganja koja se odnose na mirovinske fondove.

(3) Strukturiranim dužničkim vrijednosnim papirima smatraju se dužnički vrijednosni papiri čija vrijednost ovisi o vrijednosti jednog ili košarice drugih vrijednosnih papira, burzovnih indeksa ili neke druge imovine te se zbog toga smatraju terminskim ugovorima. Ulaganjem u strukturirane dužničke vrijednosne papire ne smije se steći izloženost prema ulaganjima koja nisu dozvoljena mirovinskim fondovima (na spot tržištu). Za održavanje likvidnosti svakog strukturiranog dužničkog vrijednosnog papira moraju postojati najmanje dva sudionika koji su spremni kupiti i prodati predmetni vrijednosni papir (engl. *market maker*). Pojedinačno ulaganje u strukturirane dužničke vrijednosne papire ne smije činiti više od 1% imovine mirovinskog fonda, dok ukupna ulaganja u strukturirane dužničke vrijednosne papire ne smiju činiti više od 5% imovine mirovinskog fonda.

(4) *Futures* ugovori i opcijski ugovori moraju imati visok stupanj likvidnosti. Opcijski ugovori se smiju odnositi samo na dozvoljene *futures* ugovore i na burzovne indekse. Mirovinsko društvo smije:

1. prodavati dozvoljene *futures* ugovore radi zaštite od očekivanog pada vrijednosti vrijednosnih papira iz portfelja mirovinskog fonda, ali vrijednost takvih *futures* ugovora ne smije prelaziti ukupnu tržišnu (fer) vrijednost tih vrijednosnih papira;
2. kupovati dozvoljene *futures* ugovore, pod uvjetom da uspostavi i održava poziciju novca na računu i kratkoročne vrijednosne papire prema ukupnoj tržišnoj vrijednosti sklopljenih *futures* ugovora, umanjenu za vrijednost inicijalne margine tih ugovora.

(5) Mirovinsko društvo ne smije za račun mirovinskog fonda prodavati (engl. *write*) opcijske ugovore, osim u sklopu strategija čija je svrha smanjenje ukupno plaćene premije (pokrivena opcije).

(6) Otvorene pozicije terminskih ugovora mogu se zatvarati prije dospijea, ali i prebacivati na naredno dospijee tog istog ugovora. Otvorene terminske pozicije smiju se zatvoriti isključivo korištenjem istih terminskih ugovora s kojima je pozicija i otvorena.

(7) Korištenje zamjenskih terminskih ugovora (engl. *proxy hedging*) dozvoljeno je samo ukoliko su zadovoljeni svi slijedeći uvjeti:

- terminski ugovor koji se odnosi na predmetni vrijednosni papir ne postoji ili ne ispunjava prethodno navedene uvjete;
- imovina mirovinskog fonda čija izloženost štiti i vrijednosni papir na koji se zamjenski terminski ugovor odnosi, pripadaju istoj vrsti vrijednosnih papira i nominirani su u istoj valuti;
- korelacija cijene predmetne imovine mirovinskog fonda i cijene imovine na koju se zamjenski terminski ugovor odnosi je primjereno visoka.

(8) Mirovinskom društvu se zabranjuje održavanje kratkih pozicija (engl. *short selling*) u vrijednosnom papiru koji čini imovinu mirovinskog fonda, osim korištenjem terminskih ugovora za zaštitu pojedinih ulaganja mirovinskog fonda.

Članak 15.

(1) Mirovinska društva smiju u ime mirovinskog fonda sklapati terminske ugovore na slijedećim terminskim burzama:

1. Eurex
2. Euronext.liffe, koji uključuje:
 - a) Euronext Amsterdam Commodity Market
 - b) Euronext Amsterdam Derivative Market
 - c) Euronext Brussels Derivative Market
 - d) Euronext Lisbon Futures and Options Market
 - e) LIFFE Administration and Management
 - f) Marché A Terme International de France (MATIF)
 - g) Marché des Options Négociables de Paris (MONEP)
3. Italian Derivatives Exchange (IDEM)
4. Mercado Oficial de Futuros y Opciones Financieros (MEFF)
5. Chicago Board of Trade (CBOT)
6. Chicago Mercantile Exchange (CME)
7. Chicago Board Options Exchange (CBOE)
8. Tokyo International Financial Futures Exchange (TIFFE)
9. Tokyo Stock Exchange (TSE)
10. Hong Kong Futures Exchange
11. Singapore Monetary Exchange (SIMEX)

(2) Agencija će posebnom odlukom propisati uvjete sklapanja terminskih ugovora.

Članak 16.

Zabranjuje se ulaganje imovine mirovinskog fonda u konvertibilne obveznice. Zabranjuje se ulaganje imovine mirovinskog fonda u investicijske fondove koji imaju karakter hedge fondova.

Članak 17.

Za sve vrijednosti ograničenja i kriterija izraženih u stranoj valuti primjenjuje se kunska protuvrijednost izračunata primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke.

Članak 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u Narodnim Novinama.

Članak 19.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika, prestaje važiti Pravilnik o dodatnim kriterijima ulaganja i investicijskim ograničenjima mirovinskih fondova („Narodne novine“, br. 35/02, 128/02, 144/03, 200/03 i 116/06).

Klasa: 011-02/07-04/42

Urbroj: 326-01-07-7

Predsjednik Uprave:

Ante Samodol